

Afrapportering af udviklingsprojektet "Børnenes Kunstklub"

J.NR.2008-7.42.03-0008

Projekt mål

Trapholt har i 2009 udviklet og etableret "Børnenes Kunstklub" med støtte fra KUAS og Region Syddanmark. Børnenes Kunstklub er primært et regionalt tilbud til børn mellem 4 og 7 år, som har til formål at give børn og voksne fælles kunstoplevelser og bidrage til kreativ udvikling – hjemme, i institutionen og på museet. Ni af kunstmuseerne i Region Syddanmark samarbejder nu om at bringe museernes verden ud, hvor børnene er. Børnenes Kunstklub vil således gøre kunsten tilgængelig for alle uanset, om man bor i nærheden af et museum eller ej – herved synliggøres museerne som potentielle oplevelsesrum for voksne med børn.

Udgangspunktet for projektet er at sætte barnets voksen (forælder, pædagog m.m.) i spil som den kompetente formidler af kunsten. Dette er blandt andet inspireret af konceptet i Børnenes Trafikklub, hvor den voksne også gennem klubben får redskaberne til at lære barnet at begå sig i trafikken. Udgangspunktet for formidlingen på Trapholt har i mange år taget afsæt i en praksis, hvor barnets egen voksen netop sættes i spil som den kompetente formidler.

En af hensigterne med projektet har blandt andet været at udbrede denne praksis til de andre kunstmuseer ved at inddrage dem i projektet. Samarbejdet om Børnenes Kunstklub har herved sikret en genkendelig profil med en fælles platform for børneformidlingen mellem: Trapholt, Johannes Larsen Museet, Faaborg Museum, Fyns Kunstmuseum, Vejle Kunstmuseum, Vejen Kunstmuseum, Ribe Kunstmuseum og fra Museum Sønderjylland Kunstmuseet Brundlund Slot og Kunstmuseet i Tønder.

Projekt indhold

Opgaver

Med afsæt i 8 kunstværker fra hvert de ni deltagende kunstmuseer har vi udviklet 72 opgaver til børn i alderen 4 til 7 år. De kunstværker, der indgår i Børnenes Kunstklub vil altid være tilgængelige for museumsgæsterne. Kunstværkerne viser et bredt udsnit af dansk kunst både i forhold til tid og indhold. De udvalgte kunstværker er en blanding af maleri, skulptur og arkitektur.

På hjemmesiden www.kunstmus.dk kan man gratis tilmelde sig Børnenes Kunstklub – både som privat og institution. Det er ligeledes på hjemmesiden, at man kan gå på opdagelse i de mange opgaver og vælge dem, der passer bedst til det enkelte barn. Opgaverne kan både løses hjemme, i institutionen men også på museerne. Vælger familien eller institutionerne at

besøge et af de deltagende museer, vil barnet i langt højere grad være "eksperter", da de allerede har et tilhørsforhold og et kendskab til de kunstværker, der optræder i opgaverne.

Vi har udviklet opgaverne, så de tilgodeser børnenes billedsproglige og motoriske udvikling. I opgaverne er der taget højde for: hvordan børn instinktivt tegner på de forskellige alderstrin, hvilke tegn de benytter sig af, hvornår de kan klippe med en saks, hvornår de kan trække streger mellem to punkter, hvornår de begynder at interessere sig for menneskefigurer etc.

Fokus i opgaverne er barnet og ikke kunstværket. Det centrale er, at barnet synes, det er sjovt og motiverende at give sig i kast med de mange opgaver og dermed også indirekte kunsten. Der er en stor variation og bredde i opgaverne, som alle ledsages af en kort forklarende tekst, der ganske kort fortæller, hvad opgaven går ud på. Teksterne er udarbejdet, så de understøtter det grafiske udtryk, der er i opgaverne. Opgaveteksterne leger med sproget gennem sjove ord og bogstavrim, hvorved barnets sproglige opmærksomhed også understøttes. Barnet vil i mange tilfælde selv kunne aflæse, hvad opgaven går ud på, da maskotten for Børnenes Kunstklub, Kunstmusen, optræder på alle opgaver på en måde, der refererer til opgavens aktivitet.

Opgaverne er inddelt i specifikke alderstrin med intervaller på et halvt år. Det vil sige, at der er 9 opgaver til de 4 årige, 9 opgaver til de 4½ årige osv. Denne aldersinddeling er dog kun vejledende, hvorfor man også frit kan vælge mellem de mange opgaver. Opgaverne er udviklet i tæt samarbejde med Anna Andreasen, der er underviser på kunstpædagoguddannelsen på UCS. For at sikre, at indholdet i de mange opgaver fungerer, har vi samarbejdet med flere børnehaver i Kolding, hvor børnehavebørnene afprøvede de mange opgaver. Hermed har vi sikret, at opgavernes udtryk, indhold og vejledende alderstrin fungerer efter hensigten.

Kunstmus og museumspas

For at skabe genkendelighed og et tilhørsforhold til Børnenes Kunstklub har vi udviklet en maskot – Kunstmusen. Kunstmusen fungerer både som klubbens logo og som børnenes lille hjælper i opgaverne. Kunstmusen inddrages i den historie, som udspiller sig i den enkelte opgave og viser, hvilke materialer barnet skal benytte til at løse opgaven med. Kunstmusen er også lavet som en lille bamse, der kan købes på museerne og gennem hjemmesiden. Den lille kunstmus sælges sammen med et museumspas, som barnet medbringer, når det besøger et af de ni museer. I passet er der plads til at få et særligt Børnenes Kunstklubstempel, hver gang barnet besøger et af de ni museer. Hvert stempel i museumspasset tæller med i en badgeordning, hvor barnet kan stige i "graderne" - hvid, bronze, sølv og guld alt efter, hvor mange museumsbesøg, det har haft. Dette ordning sikrer også et særligt tilhørsforhold mellem barnet og kunstmuseerne.

Lancering af Børnenes Kunstklub

Kunstklubben blev lanceret d. 13. november 2009. Samtlige børnehaver i Region Syddanmark fik i starten af november tilsendt en flot kampagneplakat og et postkort med de nødvendige informationer til samtlige børn i børnehaven. Herved fik 850 børnefamilier en direkte henvendelse om mulighederne med Børnenes Kunstklub. I etableringsfasen har vi været i tæt

kontakt med alle regionens pædagogiske konsulenter. De har således fungeret som en slags ambassadører for Børnenes Kunstklub og opfordret institutionerne til at tilmelde sig kunstklubben og bruge opgaverne i deres daglige arbejde med børnene.

Endvidere har vi været rundt på alle de deltagende kunstmuseer og afholde introduktionskurser om Børnenes Kunstklub for pædagoger fra nærområderne.

Fredag d. 13. november afholdt alle de ni kunstmuseer en lancering af Børnenes Kunstklub. Til lanceringen deltog der blandt andet lokale børnehaver, der hyggede sig med forfriskninger og med at lave nogle af de mange opgaver fra Børnenes Kunstklub. Der var fin pressedækning af alle arrangementerne og af projektet med Børnenes Kunstklub blandt andet fra: TV SYD, P1, Jyske Vestkysten, Vejle Amts Folkeblad, Fyns Stiftstidende samt diverse lokalaviser i Region Syddanmark.

I starten af februar fik alle børnehaver i Region Syddanmark tilsendt deres egen store Kunstmus og endnu et brev om mulighederne og fordelene ved medlemskabet af Børnenes Kunstklub – herved fik klubben en relancering 3 måneder efter lanceringen i november.

Drift af Børnenes Kunstklub

De ni deltagende kunstmuseer har stiftet en forening for at sikre det videre samarbejde og udviklingen af Børnenes Kunstklub. Hver af de ni kunstmuseer betaler årligt 10.000 kr. til support og hosting af hjemmesiden og til den daglige drift af kunstklubben, som Trapholt varetager. Hjemmesiden er indrettet så alle museer har et nyhedsfelt, hvor de har mulighed for at skrive om deres aktuelle nyheder. Endvidere har alle museer mulighed for at sende nyhedsmail til medlemmerne. Man kan i forbindelse med disse nyhedsmails vælge mellem forskellige modtagerkriterier eks. private, institutioner, postnumre, alder m.m.

Evaluering

På hjemmesiden er det muligt at aflæse antallet af medlemmer - også den geografiske placering af medlemmerne. Medlemsantallet stiger stadigt – p.t. er det i alt 786 medlemmer, heraf er 235 institutioner. Da vi afholdt kurser på de ni museer var interessen og opbakningen fra de deltagende pædagoger meget stor og positiv. Tiltaget med Børnenes Kunstklub gav mulighed for at tilgodese mange af læreplanernes mål – blandt andet arbejdet med de kulturelle udtryksformer. Mange institutioner har pga. fysisk afstand, normeringer, økonomi eller mentale barrierer ikke muligheden for at besøge regionens kunstmuseer. Derfor er der stor interesse for dette tilbud, hvor alt kan laves hjemme i institutionen og med de eksisterende normeringer.

Vi har dog erfaret, at mange institutioner skulle have opfordringen om at bruge Børnenes Kunstklub og blive medlem flere gange. Institutionerne præsenteres jævnligt for tilbud, der ofte koster penge og kræver overskud i personalegruppen, derfor har nogle fravalgt kunstklub i første omgang, da de også først troede dette var tilfældet med dette projekt. Det er af stor betydning af man både som privat og institution kan bruge opgaverne fra kunstklubben når behovet og lysten er til det. Den store fleksibilitet gør det attraktivt at anvende hjemmesiden

og dens muligheder. Mange private medlemmer har allerede spurgt til, hvornår der kommer en videreførelse af Børnenes Kunstklub for de 8-12 årige børn.

Projektansvarlig: Mette Kristine Lund Mathiesen

Den 22. Marts 2010 _____